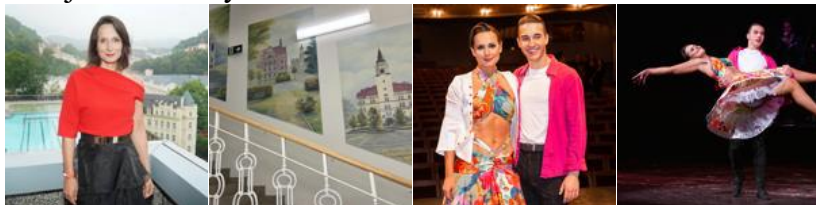

Z Rodinných pout k výtvarnému umění: Zdeňka Žádníková zkrášluje české nemocnice společně s nadaným výtvarníkem

Zdroj: NF Zdeňky Žádníkové/koláž Lifee

[+ 15 fotek](#)

Zdeňka Žádníková Volencová (49) dělá radost na místech, kam se nikdo nechceme dostat, ale přesto se jim občas nevyhneme. Prostřednictvím svého nadačního fondu renovuje oddělení v českých nemocnicích. Hvězda legendárního seriálu Rodinná pouta je podepsaná například pod třicetimetrovou stěnou s motivem Malého prince. "Troufnu si říct, že nemocnice v Motole je nejhezčí dětskou nemocnicí ve střední Evropě," řekla herečka magazínu Lifee.

[Markéta Behinová](#)06. 11. 2023 08:00

Jako herečka se zapsala do povědomí rolí Ivany v **legendárním seriálu Velmi křehké vztahy** (Rodinná pouta). Je stálou členkou Dejvického divadla a herectví nikdy nepověsila na hřebík. Našla ale ještě další obor, který ji naplňuje.

Když se Zdeňky zeptáte, kolik **nemocničních oddělení v republice už svými malbami proměnila**, skromně se zamyslí a prohlásí: „Nevím, nikdy jsem neměla důvod to počítat. V každé nemocnici jich bývá většinou několik, **stihneme tři až čtyři oddělení ročně a fungujeme patnáct let.**“

Mezi jeden z posledních počinů, pod kterým je se svým výtvarníkem podepsaná, je **30metrová stěna před dětskou klinikou ve FN Motol**. Motiv [Malého prince s liškou a hvězdami](#) dělá radost malým pacientům a zároveň je poctou záchranářům.

Vše začalo malovaným nábytkem

Kde se vzal ten prvotní impuls dávat nemocničním chodbám novou tvář?

Někdy velké věci vznikají z úplných banalit. Když jsem čekala svoji druhou dceru, stavěli jsme s mužem dům a ocitla jsem se na stavebním veletrhu. Výtvarník Libor Škrlik tam vystavoval malovaný nábytek. Všichni ho obdivovali a i já jsem se zamilovala do jeho expozice. Celou jsem si jí zarezervovala, byť jsme ještě neměli postaveno a [dům byl jen na papíře](#). Nábytek pak čekal tři roky ve sklepě, než jsme ho mohli využít. První setkání s Liborem bylo nějakým způsobem zásadní, tehdy dělal vychovatele v pastřáku.

Jak se dostal k umělecké malbě zdí?

Je [vystudovaný vysokoškolský pedagog](#), aprobace čeština a dějepis. Učil v ZUŠce výtvarnou výchovu, ve volném čase chodil malovat do chrudimské nemocnice a já jsem se tam za ním jela podívat. Oslovil mě, že bychom podobné výtvarné projekty mohli dělat spolu. Nacházel v tom velký smysl a já jsem se tomu nebránila. A tak jsme v roce 2007 založili Nadační Fond Zdeňky Žádníkové. Dneska máme za sebou patnáct let a je hezké sledovat ten úžasný vývoj a upgrade naší spolupráce. Oddělení v nemocnicích už rekonstruujeme v podstatě na klíč včetně orientačních systémů, obkladů, polepu, nábytku...

Na stěny malujeme příběhy i památky

Takže už to nejsou jenom malby, ale v podstatě komplet rekonstrukce...

Záleží samozřejmě na rozpočtu, který je daný. Velmi často spolupracujeme se stavebními firmami v konkrétní lokalitě. Vždycky je lepší, když malby přijdou na novou zeď. Pokud se ale jedná o historické památky, tak tam musíme velmi opatrně. Pracujeme se speciálními nástěnnými deskami, které se dají v případě potřeby odmontovat a ty doplňujeme malbami. To znamená, že celkový dojem je velice plastický, ale hlavně dynamický a dominantní.

Obrázky malujete pouze na stěny?

Malujeme příběhy na stěny, stropy, podlahy, ale i na nábytek. Vždycky je tam nějakým způsobem obsazený vtip nebo prvek vzdělání. Libor v sobě pedagoga nezapře. Nedávno se mu povedl majstrštyk, konkrétně ve Fakultní nemocnici v Motole. Stojí tam za vchodem 30 metrů dlouhá zeď. V místě, kde [přijíždí sanitky na urgentní příjem](#). Bádali jsme tři dny, jak to celé pojmout, aby se zeď stala dominantou nové dětské kliniky a zároveň byla poctou pro záchranáře. Nakonec jsme zvolili motiv Malého prince s liškou a hvězdami. A je tam zobrazen také modrý vrtulník, dispečeri a různé vzkazy. Z reakcí víme, že se zeď brzy stala fotostěnou nemocnice. Když děti odcházejí z nemocnice, tak si tam dělají selfiečka a fotí se. To jsou věci, které se běžně v nemocnici nedějí a mě nepřestává překvapovat a těšit, jak velkou, krásnou a užitečnou moc má aplikované výtvarné umění.

Jak váš výtvarný proces probíhá?

S Liborem jsme za ty dlouhé roky na sebe napojení. Co se týká tvorby, tak mu nechávám úplně volnou ruku. Přicházím na řadu jen tehdy, když se nemůže rozhodnout pro nějaký koncept. To si pak o tom povídáme. Mně většinou ty věci tzv. donapadají. Ale všechny projekty vznikají především v úzké spolupráci se zdravotnickým personálem. Oni si vybírají téma, jaké by na oddělení chtěli mít. Zohledňujeme také věk, jestli je to oddělení pro úplně malinké děti a na co je zaměřené. Například na JIPu je nesmysl vymýšlet blázniviny, tam je potřeba naopak čekárnu pojmout tak, aby uklidňovala rodiče, kteří jsou ve stresu. Používáme maximálně pět barev, základní spektrum, protože děti, pokud jsou na přístrojích, tak vnímají těch prvních pět základních barev.

Jaké motivy jsou naopak vhodné pro nejstarší pacienty?

Tam je úplně odlišný přístup. Na odděleních pro dospělé pracujeme jinak, s jinými koncepty. Jako nedávno na oddělení geriatric v nemocnici v Opavě. Tam velice dobře fungují regionální motivy na zdech, nejznámější pamětihodnosti Opavy.

Víš, jak se o vás v Opavě dozvěděli? Vrchní sestra geriatric obdivovala vaši výmalbu dětské ortopedie v Motole. Strávily jsme tam společný čas jako mámy našich nemocných synů. Ten slogan na lůžkovém oddělení: „Když nemůžeš, tak přidej“ – Emil Zátopek, opravdu funguje.

To moc ráda slyším takhle z druhé strany. Je samozřejmě mnohem pracnější, přemalovávat na zdi pamětihodnosti jako třeba opavský kostel. Konkrétně na geriatrici jsou klienti většinou starší lidé, kteří něco pamatují a my pak pracujeme s historií toho místa a klasickou malbou. Ať už jsou to sochy svatých, opavské náměstí, historická budova nemocnice nebo kostel. V podstatě jsme tam z chodeb udělali galerii, která mimo jiné funguje skvěle i jako aktivizační prvek. Když se potřebují pacienti rozchodit, tak k tomu často využívají schody, a tak jdou třeba od nemocnice ke kostelíčku. Výtvarno vlastně narušuje nemocniční sterilní prostředí v tom nejlepším a pozitivním slova smyslu...

... ať už je věk pacientů jakýkoliv. To jsem sama viděla na té dětské ortopedii v Motole, která je vymalovaná ve stylu sportovního stadionu.

Ano, tam je to navíc hezky odstupňovaný. Dětem můžete stokrát říkat, za tři týdny odhodí berle a bude jenom líp. Ale když vidí nakreslený, co se všechno bude dít, včetně stupňů vítězů, tak to má [velký vliv na jejich psychiku](#). Totéž dětské psychiatrie, na kterých výborně funguje motiv bludiště. Dětem se pak lépe vysvětluje, že každý jednou může zabloudit i sám v sobě. Troufnu si říct, že nemocnice v Motole je nejhezčí dětskou nemocnicí ve střední Evropě.

Podléhá malba v nemocnicích nějakým podmínkám – hygienickým, technickým, apod.?

Malby jsou speciální, fasádní a finančně náročné. Navíc všechny malby lakujeme speciálním lakem, aby byly [omyvatelné dezinfekčními roztoky](#). Jsou tzv. na věčné časy. U každé nemocnice ctíme hasičské a hygienické předpisy, to je číslo jedna.

Dcera jako pokračovatelka

Jakou formou může pomoci ten, kdo si náš rozhovor bude číst?

Máme individuální dárce a také spolupracujeme se stálými sponzory. Nečerpáme žádné dotace. Nepotřebujeme milionové částky. Dokážeme pracovat v rámci sta tisíců, také proto, že nemáme žádné zaměstnance. Zase nám na druhou stranu chybí marketing a PR. Možná je čas se nad tím zamyslet. Potěší nás každá drobná částka na nadačním bankovním účtu 309 207 309 / 0800.

Zdeňko, ty máš čtyři děti – Andreu (20), Janu (16), Zuzanu (12) a Jiřího (10). Zapojuješ je nějak do svých pracovních aktivit?

Cíleně je k tomu vedu, ale aniž bych je tlačila. Mám zkušenosti z několika světů. Ať už v tom uměleckém, tak v byznyse, ale i v [rodině, tam všude je dobré pěstovat si pokračovatele](#). Děti jsou odmala součástí mých projektů. Chodí na předávání do nemocnic, vystupují na benefičních koncertech nadace, pomáhají mi se sociálními sítěmi. Jsou zkrátka součástí týmu. Nejstarší Andrejka studuje VŠE a s oblibou říká: „Mami, já to jednou po tobě převezmu.“ Vidí v tom smysl a z toho mám radost.